

Становище

за труда на Теодора Димитрова Въллова на тема:

“Художествените текстове в обучението по български език за медици”

за придобиване на научната степен “доктор на науките”

от проф. дн. Магдалена Костова-Панайотова,

СУ „Св. Кл. Охридски“

Теодора Въллова е завършила магистратура по трансгранична българистика в Софийския университет. Като биография се вижда, че тя е започнала като асистент в Департамента за информация и усъвършенстване на учители през 2001 година, след което е била асистент в Педагогическия колеж в Плевен, който е към Великотърновския университет.

През 2010 г. е избрана за доцент по методика на обучението по български език в Педагогическия колеж, като е работила и като заместник-директор на колежа.

От 2016 година до момента работи като доцент към Медицинския университет в Плевен, където преподава български език за чуждестранни студенти, в магистърски програми и в специалност Медицина. Едновременно с това от 2018 г. е координатор на регионален академичен център Плевен.

Участвала е в различни проекти по програма „Еразъм плюс“, програма “Коменски” и др.

Представила е справка за съответствие с минималните национални изисквания, в която отчита 410 т. по показатели Г и Д.

Доц. д-р Въллова е представила дисертация, която разглежда един специфичен проблем, свързан с обучението по български език за медици, проблем, който е във фокуса на внимание на интродисциплинарни изследвания като медицинската хуманитаристика. Съчетаването на медицински въпроси, етични въпроси и въпроси на правото с проблеми на езикова тематика полага медицинските познания в един по-широк контекст, който дава възможност приложенията на изследването да се използват в различни области на езиковото, както и на медицинското познание.

Дисертацията застъпва и начина, по който в съвременния глобализиран свят, в който езикът е инструмент на многоезичната комуникация в кризисни ситуации

– от бедствия, предизвикани от изменението на климата, до войни и пандемии, е изключително важно да има адекватен диалог и в многоезична аудитория, а усвояването на българския език на базата на литературни примери е възможност за развиване на комуникативна компетентност.

Вълова вижда подобно обучение и като възможност за развиване на емпатична способност “чрез създаване на условия, в които студентите да разпознаят моралноетичните дилеми” и чрез съдбите на литературните герои да направят съответните изводи, които да помагат за разрешаването на различни проблеми.

Самото изследване е реализирано в две части:

Първа глава „Художествените текстове в комуникативната организация на обучението” полага концептуалните идеи на изследването. Като основна теза е изведена идеята за включването в учебното съдържание за медици на обучение по специализиран български език, което създава условия за формиране на комуникативна компетентност като част от професионалната компетентност на медика. В тази глава са изведени и съвременни теоретични постановки на проблема. Прави се и теоретичен преглед на някои класически концепции за използване на художествени текстове в обучението по чужд език. Обобщават се методически проучвания в областта на медицинската хуманитаристика в последните години - едно модерно и много разработващо се направление на запад.

Втора глава „Теоретико-приложни аспекти на използването на художествени текстове в обучението по български език за медици“ разглежда спецификата на обучението по чужд език в университетски контекст и по-специално в специалност “Медицина” в МУ Плевен, както и съдържанието на езиковия курс.

Според авторката анализът на учебното съдържание по български език за специални цели установява рядкото използване на текстове от художествената литература, като така се губи потенциала за приобщаване към чуждоезиковата култура и обогатяване на речниковия запас и комуникативните възможности на студентите.

В трета глава „Дизайн на експерименталното педагогическо изследване. Модел на формиране на комуникативни компетентности в обучението по

български език за медици“ авторката извежда идеята за това, че подобен модел е ефективен инструмент за изграждане на комуникативните умения на лекаря.

Доц. Вълва прави експериментално изследване в двугодишен период в съответните етапи: подготвителен, констатиращ, формиращ етап и заключителен етап, които са представени и чрез фигури и в табличен вид.

Четвърта глава: „Анализ на резултатите от експерименталното изследване“ обработва получените данни.

Изводите и заключенията, както и приносните моменти, са изведени коректно. Според мен най-важният от тях е конструирането на авторски образователен модел, който би могъл да доведе до оптимизиране на преподаването на български език за медици, както и предложеният диагностичен инструментариум.

Приложени са и 14 публикации, 8 от които самостоятелни, останалите в съавторство.

Анализът демонстрира прецизност и зрял аналитизъм.

Всичко казано дотук чертае облика на един активен учен, с явни приоритети и открояващи се научни резултати.

Смятам, че текстът е напълно дисертабилен и защитим в полето “Методика на преподаването на български език”

20 август 2024 г.

София

Проф. дн Магдалена Костова-Панайотова